

Ҷәнтәрү кунне паллә турәмәр

Сур аки – 2009

Никам та айккинче юлмарә

(Вәсә. пусл. 1-мәш стр.)
1941 сұлхи июнән 22-мәшәнчә пирән сәршыва сәмсәррән тапанса кәнә фашистла Германин хәватлә сәрәсем сехетпе мар, минут-

сан, фронтрисем пурнаса шеллемесәр фашизмпа сапәсна, юлташәсене сұхата-сұхата пулас әрусем валли мирлә пурнас пултәр тесе атакана сәкленнә, сәршыв

Уяв митингнә кәске сәмах каласа Муркаш ял тәрәхән пусләхә Н. Никитин усрә. Ун хысқан пухәннисене Аслә Отечественнәй вәрса сүләсемпе халәхәмар туссе ирттернә йывәрләхә сүнчен Муркаш тата Эләк районәсен сар комиссарә В. Буклаков каласа пачә. Уява пынисене Аслә Ҷәнтәрүпә район пусләхә Ю. Иванов саламларә, сак сәнтәрәвә тивәслә пулса паян пирән пәр сын пек сур акире вай хумаллине пәлтәрә.

Савәнәслә митинга Муркаш лицейән кадечәсемпе Муркашри ватам шулти «Родина» сарпа патриотика клубән салтакәсем стройпа утса парад ирттерни вәсләрә.

Кун хысқан әс коллективәсем район центрәнчи Ҷәнтәрү паркәнчи Ҷәнтәрүсә-салтак паләкә умне чечек кашәләсем хучәс.

Районти шалти әссән пай-

па Мускав еннеллә сәмәрттерсе-талпанса пынә чух тепәр тәватә сұлтан хәнхур урапи айәнчен тухса усә сывләш савәрса илнә пирән салтаксем фашизм йәвине ситсе Рейхстаг сине сәнтәрүллән ала пусасси пирки кам шутланә-ши? Фронтра юн юхнә, тылри хәрарәмсемпе салтак ачисен әс вәхәтәнчәх куәсем куәсүлпә тулнә. «Ҷәнтәрүшән!» тесе атакана сәкленсе пуәс хунә салтаксен тәләнмеллә паттәрләхә харама кайман: Мускав патне сәмәрттерсе ситнә фашизм машинине сапса аркатса әна пирән сарсем каялла савәрнә, хайән йәвине хәваласа ситерсе юлашки сывләшне кәларнә. Пәтәм халәх пәрле пулса пурнасшән, Ҷәнтәрүшән кәрешни, вәрса сүлә сүнчә миллионшар сын пуәс хуни пустуй иртмен.

ирәкләхәшән сапәсу хирәсенчә пуәсәсене хунә. 1410 кун валакпа шыв юхнә пек сын куәсүлә юхнә...

64 сұл иртсен сак паллә куна уявлама район администрацийән сурчә умне сү уйәхән 9-мәшәнчә әс коллективәсем йышлә пуәстарәнчәс.

әнчи милиционерсен уйрәмә уяв ячәпә автоматсенчен персе салют пани «Ан пултәр вәрса!» тенипә түр килчә.

А. БЕЛОВ.

Н. ПАВЛОВА тата автор сән үкерчәкәсем.

Уй-хир әсәсем кал-кал пыраәсә

Сәр әсәсәнәшән чи ответлә тапхәр пыратә: ыранхи кунпа пурәнәкан хресчен паян ирттен пуәсласа мән сәм тәттәмчәненәх хирте. Әссәне ырана хәварас мар текенсем

паха вәхәт усәсәр иртмәст. Әс условийәсемпе киләшүллән сәр хатәрлессипе пире валли чәрмав сұкран тата вәрләхпа минераллә удобренисене хире

сыйәнчәх кәларса тәнәран пәтәмәшлә әсәсем кал-кал пыраәсә те, – терә икә сөял-кәллә ака агрегатнә вәрләх тултарма чарса Андрей Чиновников механизатор (2-мәш сән үкерчәк).

Эпир кәске каләсу ирттернә хушәра акаәсем Юлия Пугачева, Галина Толикина, Клавдия Перлова, Галина Кирпичникова (1-мәш сән үкерчәкәре) сөялкәсәне вәрләхпа удобрени тултарма та әлкәрчәс.

Ака агрегатчә малалла тапранчә. Сәмах май, «Свобода» хуәсәләхән сак сур акире суртрисене 990 гектар сүнчә, пәр сұл үсәкән куәксәне 150 гектар, «иккәмәш сәкәра» 180 гектар, вьләх кашманне 30 гектар акса-лартса хәвармалла. Сакна валли хуәсәләхә вәрләх та, минераллә удобрени те ситәләклә.

Анатолий БЕЛОВ. Автор сән үкерчәкәсем.

вара иккәмәш сменәпа сәрле те хиртен каймаәсә.

– Паян, авә, пысәк каләпәшлә урпа хирне шуратса хәвартамәр та ыран валли вак-тәвек лаптәксем кәна юлаәсә. Сапла вара суртрисем акас әс вәсләнет. Черетре – сәр улмипе пахта симәс. Хуәсәләх сурхи уй-хир әсәсән планәсәне сиччә виссе хатәрленәрен унта та әсәсем нумайчән тытәнса тәмәс, – терә хуәсәләхә сур аки әсәсем кал-кал пынипә кәмәллә пулнине пытарма-сәр әратлә вьләх әрчәтәкән «Свобода» ял хуәсәләх производство кооперативән 1-мәш уй-хир бригадинчә ака агрегатчәсем патне минераллә удобрени кәларса тәракан Андрей Алжиров водителә.

Сак вәхәтра уй хәрнеллә сывхаракан ака агрегатчә тәлне кәсал пәррәмәш сур акине хушәнанакан Руслан Толикин тытса пыракан автомашина вәрләх тиесе тухрә.

– Кашниәх хай әсәне апә тупанә сүнчи пек пәлнәрен

2009 сұл – Сәр әсәсән сұлталәкә

УВЕДОМЛЕНИЕ

Уй-хирте тәрәшнисене чысласа

«Чәваш сәрә... Вьрәссән түрәмәнчи пек, Украинәри е Казахстанра уснә сәремсем пек тикәс вьртмасть вәл, әмәрәпәх хура-шур курнә ватә сын сәмки пек пәркәленчәклә, сьрма-сәтраллә. Апла пулин те вәл пирәншән тасти чаплә сәртен те сывәх-рах». Сапла тарән хушәшсем каланә сәр әсәсәнәсәнчән пәри, Ударник» хуәсәләх директорә П.П. Давыдов.

Сәршывән тәрлә кәтәсәсенчә сәр айәнчи пурләх икә сәлми. Вәсәне шыраса тупаәсә, усә кураәсә. Анчах та сәкәра әста та пулин шыраса тупни пирки илтмен-ха. Вәл хай тәллән ситәнмәст. Әна сәршер сәр әсәсәнәсән алли үстәрет.

Панкли музейә тәрәх та сүрерәс ватәсем. Кунта хресченән йывәр әсәне сән-лакан экспонатсемпе стендсем сахал ку. Библиотекаран вара кашниәх хайне киләшәкән кәнекәпә тухрә.

Вәрманкассипә Панкли уй-рәмәсән управляющийә Г.Н. Афанасьев тата хуәсәләхән тәп энергетикә Н.Н. Николаев та пулчәс уявра. Әмәрәпә сәр сүнчә әсәсәне пурәннә ватәсәне әшә сәмахсем каларәс.

Пытармәпәр, юлашки вәхәтра Панкли уй-рәмәнчә әсәсем кал-кал пынә тәме сұк. Сирәп управляющийә пулманнинчән килнә ку. Паян кунта шәпах Геннадий Никонович пек сын кирлех. Панклисәм Г.Н. Афанасьевә хисеплени, шанни сүнчән пәлтәрчәс. «Пәр вәрман хәрринчә, пәр сьрман икә енчә пурәнатпәр эпир, Панклисәмпе Вәрманкассем. Ертүсә те пәрре пултәр», – терәс вәсем.

Анчах сакна манас марччә: әсләс кәмәллә сынна әстәшәсемпе ял халәхә әнланни питех те кирлә. «Ашә сәмах әшәтәт», сивә сәмах сивәтәт», – тенә авалах ваттисем. **Н. ЯКОВЛЕВА.**

ЧЕБОКСАРСКОЕ ЛИНЕЙНОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ МАГИСТРАЛЬНЫХ ГАЗОПРОВОДОВ

ЧЕБОКСАРСКОЕ ЛИНЕЙНОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ МАГИСТРАЛЬНЫХ ГАЗОПРОВОДОВ УВЕДОМЛЯЕТ юридических и физических лиц, владеющих и обрабатывающих земелью или (и) производящих работы в Моргаушском районе Чувашской Республики, что на территории Моргаушского района находятся магистральные газопроводы (МГ) и газопроводы-отводы (далее по тексту - газопроводы), эксплуатируемые под рабочим давлением до 75 кг/см². Глубина залегания газопроводов (от верхней поверхности трубопроводов) составляет не менее 0,8 метров.

«Правилами охраны магистральных трубопроводов», утв. ПТН РФ 24.04.92г. (внесенные дополнения 23.11.94 г.), в целях обеспечения нормальных условий эксплуатации и исключения возможности повреждения газопроводов устанавливаются охранные зоны по 25 м в обе стороны от оси любого газопровода.

Минимальное расстояние от газопроводов до объектов различного назначения установлено на основании СНиП 2.05.06-85* и для находящихся на территории района газопроводов составляет от 100 метров до 350 метров.

В охранных зонах газопроводов запрещается производить всякого рода действия, могущие нарушить нормальную эксплуатацию трубопроводов, либо привести к их повреждению, в частности:

- а) перемещать, засыпать и ломать опознавательные и сигнальные знаки, контрольно-измерительные пункты;
- б) открывать люки, калитки и двери необслуживаемых усилительных пунктов кабельной связи, ограждений узлов линейной арматуры, станций катодной и дренажной защиты, линейных и смотровых колодцев и других линейных устройств, открывать и закрывать краны и задвижки, отключать или включать средства связи, энергоснабжения и телемеханики трубопроводов;
- в) устраивать всякого рода свалки, выливать растворы кислот, солей и щелочей;
- г) разрушать берегоукрепительные сооружения, водопропускные устройства, земляные и иные сооружения (устройства), предохраняющие трубопроводы от разрушения, а прилегающую территорию и окружающую местность - от аварийного разлива транспортируемой продукции;
- д) бросать якоря, проходить с отданными якорями, цепями, лотами, волокушами и тралями, производить дноуглубительные и землечерпаль-

ные работы; е) разводить огонь и размещать какие-либо открытые или закрытые источники огня.

В охранных зонах трубопроводов без письменного разрешения предприятия трубопроводного транспорта запрещается:

- а) высаживать деревья и кустарники всех видов, складировать корма, удобрения, материалы, сено и солому, располагать конюшни, содержать скот, выделять рыбопромысловые участки, производить добычу рыбы, а также водных животных и растений, устраивать водопои, производить колку и заготовку льда;
- б) сооружать проезды и переезды через трассы трубопроводов, устраивать стоянки автомобилей, транспорта, тракторов и механизмов, размещать сады и огороды;
- в) производить мелiorативные земляные работы, сооружать оросительные и осушительные системы;
- г) производить всякого рода открытые и подземные, горные, строительные, монтажные и взрывные работы, планировку грунта.

Письменное разрешение на производство взрывных работ в охранных зонах трубопроводов выдается только после представления предприятием, производящим эти работы, соответствующих материалов, предусмотренных действующими Едиными правилами безопасности при взрывных работах;

а) производить геологосъемочные, геологоразведочные, поисковые, геологические и другие изыскательские работы, связанные с устройством скважин, шурфов и взятием проб грунта (кроме почвенных образцов).

Владельцы земельных участков не могут строить какие бы то ни было здания, строения, сооружения в пределах установленных минимальных расстояний до объектов системы газоснабжения; такие владельцы не имеют права чинить препятствия организации - собственнику системы газоснабжения или уполномоченной ею организации в выполнении ими работ по обслуживанию и ремонту объектов системы газоснабжения, ликвидации последствий возникших на них аварий, катастроф. (ФЗ от 31.03.1999 г. № 69-ФЗ «О газоснабжении в РФ»).

Органы исполнительной власти и должностные лица, граждане, виновные в нарушении правил охраны магистральных трубопроводов, газораспределительных сетей и других объектов систем газоснабжения, строительстве зданий, строений

и сооружений без соблюдения безопасных расстояний до объектов систем газоснабжения или в умышленном блокировании либо повреждении, иных нарушающих бесперебойную и безопасную работу объектов систем газоснабжения незаконных действиях, несут ответственность в соответствии с законодательством Российской Федерации.

Здания, строения и сооружения, построенные ближе установленных строительными нормами и правилами минимальных расстояний до объектов систем газоснабжения, подлежат сносу за счет средств лиц допустивших нарушения.

Материальный ущерб, нанесенный организации - собственнику системы газоснабжения в результате умышленного ее блокирования или повреждения либо иных нарушающих бесперебойную и безопасную работу объектов систем газоснабжения незаконных действий, возмещается в установленном порядке виновными лицами или принявшими противоправные решения лицами.

При рассмотрении соответствующими органами ходатайства о предоставлении земельных участков для указанных целей место расположения объектов строительства должно предварительно согласовываться с ЛПУМГ. Перед началом работ необходимо получить письменное разрешение Чебоксарского ЛПУМГ на производство работ в охранной зоне магистрального трубопровода. Производство работ без разрешения или по разрешению, срок действия которого истек, ЗАПРЕЩАЕТСЯ.

Получив разрешение на производство работ в охранной зоне магистрального трубопровода, необходимо до начала работ вызвать представителя Чебоксарского ЛПУМГ для установления точного местонахождения трубопровода, определения его технического состояния и взаиморасположения с сооружаемым проектируемым (строящимся) объектом. В процессе строительства необходимо письменно за 5 суток до начала уведомления Чебоксарское ЛПУМГ о времени производства тех этапов работ, специально указанных в выданном разрешении при которых необходимо присутствие представителя Чебоксарского ЛПУМГ.

По всем вопросам, относительно производства земляных работ в зонах газопроводов, обращаться по адресу: г. Чебоксары, пр. И. Яковлева, д. 25, тел. (8352) 30-54-09, 30-54-22.